

Meno a priezvisko (č. skupiny):

Dátum:

Meranie rýchlosti prietoku krvi cievami pomocou Dopplera

Úloha:

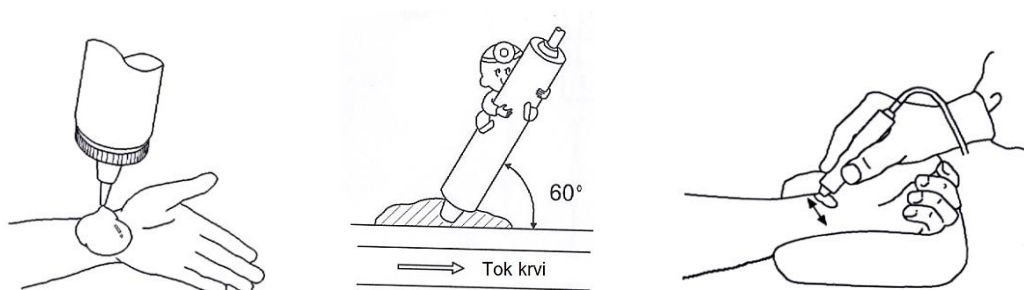
1. Zobrazte prietokovú krivku *a. radialis* pomocou obojsmerného ručného Dopplera (obr. 9.6).
2. Vyšetrite rýchlosti prietoku krvi a vypočítajte index odporu cievy a index pružnosti cievy.
3. Získané hodnoty porovnajte s fyziologickými hodnotami.
Pomôcky: Ručný Doppler, gél

Postup:

1. Pracujte samostatne alebo vo dvojici.
2. Naneste malé množstvo ultrasonografického gélu na koniec sondy alebo na kožu pacienta.
3. Priložte sondu na kožu v oblasti priebehu vyšetrovanej cievy (*a. radialis*) a pomaly ňou pohybujte, kým nenájdete miesto, kde sú najlepšie počuteľné Dopplerove zvuky. Ideálny uhol sondy oproti koži pacienta je $45 - 60^\circ$ (obr. 9.7).

Obr.: 9.6: Ručný Doppler

Obr. 9.7: Postup pre meranie prietoku krvi v *a. radialis*

4. Po stabilizácii prietokových kriviek (zobrazenie min. 3 po sebe idúcich kriviek; obr. 9.8) stlačte tlačidlo na sonde čím zastavíte záznam.

Obr. 9.8: Krivka pulzovej vlny

Parametre popisujúce tvar krivky pulzovej vlny

1. systolický náraz
2. maximálny systolický tlak
3. zatvorenie aortálnej chlopne
4. koncovdiastolický tlak

5. Stlačením bočného tlačidla na prístroji sa zobrazia namerané hodnoty:

S: maximálna rýchlosť krvi v systole (cm/s) - najvyššia rýchlosť zaznamenaná počas pulzovej vlny (maximálna výška krivky počas systoly)

MN: stredná rýchlosť krvi (cm/s) - vyjadruje strednú hodnotu rýchlosti toku krvi za čas od začiatku systoly po koniec diastoly jedného srdcového cyklu.

D: rýchlosť krvi v diastole (cm/s) – rýchlosť prúdenia krvi na konci diastoly

MIN: minimálna rýchlosť krvi (cm/s)

6. Z nameraných hodnôt vypočítame:

Index odporu cievy IR – odpor cievneho riečiska proti toku krvi:

$$IR = \frac{(S-D)}{S} \quad (\text{Fyziologická hodnota } IR < 1)$$

Index pružnosti cievy IP – charakterizuje variabilitu rýchlosti toku krvi:

$$IP = \frac{(S-MIN)}{MN} \quad (\text{Fyziologický rozsah } IP \text{ je od } 4 - 13; \text{ priemer } 6,7 \text{ v závislosti od anatomického umiestnenia periférnej artérie})$$

7. V závere porovnajte tvar zmeranej krivky pulzovej vlny s fyziologickým tvarom a vypočítané hodnoty IR a IP s fyziologickými hodnotami.

Tabuľka nameraných hodnôt:

		<i>hodnota</i>	<i>jednotka</i>
Prietok krvi v systole	S=		
Stredný prietok krvi	MN=		
Prietok krvi v diastole	D=		
Minimálna rýchlosť krvi	MIN=		
Frekvencia srdca	HR=		

Výpočet:

Záver:

Body: _____ Podpis vyučujúceho: _____

Wyšetrenie perfúzie tkaniva pomocou pletyzmografickej sondy

Úloha:

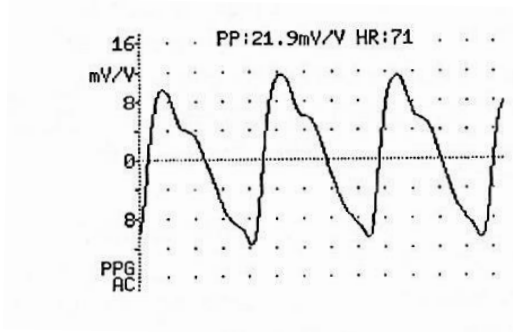
1. Vyšetrite perfúziu ukazováka pri rôznych teplotách.
Pomôcky: Pletyzmografická sonda, chladiace vankúšiky, digitálny teplomer

Postup:

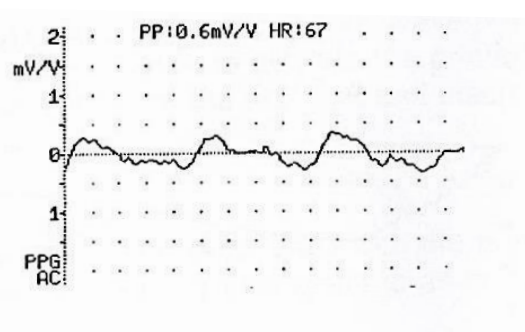
1. Na ukazovák vyšetrovanej ruky pripevníme pletyzmografickú sondu (obr. 9.9).
2. Pozorujte priebeh prietokovej krivky pulzovej vlny približne 1 min (obr. 9.10) a zapíšte hodnoty pletyzmografického indexu (PP) a srdcovej frekvencie (HR).
3. Namodelujte vazokonstrikciu priložením chladiaceho vankúšika do dlane po dobu 30 sekúnd. Pozorujte zmenu prietoku krvi (obr. 9.11) a hodnoty zapíšte do tabuľky. Odstráňte chladenie a opäť pozorujte zmenu prietoku krvi.

Obr.9.9: Pletyzmografická sonda

Obr. 9.10: Fyziologická prietoková krivka

Obr. 9.11: Prietoková krivka so zníženým prietokom

Tabuľka nameraných hodnôt:

	<i>kontrola</i>	<i>chladenie</i>	<i>ohriatie</i>
teplota (°C)			
PP index (mV/V)			
HR – (úderov/min.)			

Záver:

Body: _____ Podpis vyučujúceho: _____

Meranie priemeru trachey a objemového prietoku krvi pomocou ultrazvuku a Dopplera

Úloha:

1. Zmerajte priemer trachey a arteria carotis communis.
2. Vizualizujte prietok krvi v arteria carotis communis pomocou Dopplera a vyšetrite rýchlosť prietoku.

Postup:

1. Do oblasti jugulárnej jamky naneste dostatočné množstvo ultrazvukového gélu.
2. Priložte ultrazvukovú sondu priečne do oblasti jugulárnej jamky, uhol a tlak sondy zvolte tak, aby ste docielili čo najlepšie zobrazenie trachey (obr. 9.12).
3. Zmerajte vnútorný priemer a hrúbku trachey a hodnoty zapíšte do tabuľky.
4. Otočte sondu sagitálne a pohybom do strany vizualizujte a. carotis communis.
5. Zmerajte vnútorný priemer artérie, priemernú rýchlosť toku a vypočítajte objemový prietok krvi.

Obr. 9.12: Meranie priemeru (d) a hrúbky steny trachey (vľavo) a meranie rýchlosti prúdenia krvi v cieve pomocou Dopplera (vpravo)

Pre objemový tok krvi platí: $Q = V_m \frac{\pi \cdot d^2}{4}$

kde: V_m – stredná rýchlosť toku v cm/s;
 d – polomer cievy v cm

Tabuľka nameraných hodnôt:

	hodnota	jednotka
Priemer trachey		
Hrúbka steny trachey		
Polomer artérie		
Stredná rýchlosť toku		

Výpočet:

Záver:

Body: _____ Podpis vyučujúceho: _____